

Držim, da bi se pripremom vrhnja i bučkanjem maslaca pod što sličnijim uvjetima moglo postići:

- 1) da kod raznih šarža nakon određenog vremena predgnječenja sadržina vode bude približno ista; i
- 2) da ta sadržina poraste kod glavnog gnječenja za približno istu vrijednost kod svih šarža.

To su osnovni uvjeti, čijim bi se ispunjenjem vrijeme opisanog postupka smanjilo za cca 45 minuta: otpalo bi čekanje na analizu postotka vode nakon glavnog gnječenja, dodavanje vode, drugo naravnavanje vakuma u bućkalici i završno gnječenje.

L iterat ura :

- 1) Uputstvo za upotrebu kubus bućalice, Tipa F 31, Paasch.
- 2) Uputstva za rukovanje za bućalicu Silkeborg, Tip Uoh.
- 3) Franc Štros, Izrada maslaca u metalnoj bućalici. Mljekarstvo, X, 9, 200—204. (1960).
- 4) Silvija Miletić, Naravnavanje sadržine vode u maslacu. Mljekarstvo, X, 7, 154—156. (1960).
- 5) M. Komar i Marjan Milohnoja, Raspodjela vode u maslacu. Mljekarstvo, XIV, 10, 217—220. (1964).

vijesti

SJEDNICA UPRAVNOG ODBORA UDRUŽENJA MLJEKARSKIH RADNIKA SRH

13. III o.g. održana je sjednica Upravnog odbora Udruženja s dnevnim redom:

1. definiranje prijedloga za formiranje otkupnih cijena mlijeka u god. 1968.;
2. pretres završnog računa Udruženja za god. 1966.;
3. izbor redakcionog odbora lista »MLJEKARSTVO«;
4. priprema za glavnu godišnju skupštinu Udruženja;
5. učlanjenje u Poslovno udruženje »HRANA« u Zagrebu;
6. razno.

Nakon diskusije po tač. 1. donijeti su ovi zaključci:

1. predložiti »MLEKOSIMU« u Beogradu da do 1. V 1967. izradi Pravilnik o plaćanju mlijeka po kvaliteti, koji bi važio za sve mljekare;

2. u slučaju da »MLEKOSIM« ne izradi zajednički pravilnik za sve mljekare, Udruženje će sugerirati mljekarama da donesu svaka svoj interni pravilnik, u kojem će biti obuhvaćeni i svi raniji propisi o kvaliteti;

3. da se »MLEKOSIMU« dostavi prijedlog kriterija za plaćanje mlijeka po kvaliteti, koje je izradilo ovo Udruženje

— obračun prihoda i rashoda Udruženja jednoglasno je prihvaćen;

— izvršena je izmjena članova redakcionog odbora lista »Mljekarstvo«;

O radu mljekara dosad su stigli podaci samo od 5 mljekara. Potrebno je da sve mljekare blagovremeno dostave podatke, kako bi se isti mogli obraditi prije održavanja godišnje skupštine;

— budući da Poslovno udruženje »HŽANÀ« još nije osnovano treba se sačekati dok se osnuje i proradi, pa se tek onda može o tome raspravljati i ev. učlaniti i dr.

ODLUKA O ODREĐIVANJU PREMIJA ZA KRAVLJE MLIJEKO U GOD. 1967. (SL. LIST 7/1967.).

Po ovoj odluci korisnicima premija isplaćuje se:

1. iznos od 0,30 dinara po 1 litri kravljeg mlijeka vlastite proizvodnje
2. iznos od 0,10 dinara po 1 litri kravljeg mlijeka proizvedenog u kooperaciji s individualnim proizvođačima.

Premije iz stava 1. isplaćuje se za kravlje mlijeko koje sadržava najmanje 3,2% mliječne masti i koje korisnici premije od 1. siječnja do 31. prosinca 1967. prodaju i isporuče radnim organizacijama i ustanovama kao i za kravlje mlijeko koje korisnici prodaju preko svojih pogona ili prodavaonica neposrednim potrošačima.

Premije iz stava 2. ove odluke isplaćuje se korisnicima premije koji su s individualnim proizvođačima zaključili ugovor o proizvodnji i isporuci (kooperaciji) kravljeg mlijeka.

Premije iz stava 1. isplaćuju se iz sredstava Saveznog sekretarijata za poljoprivredu i šumarstvo pod uvjetom da se ostvari premija od 0,10 dinara po 1 litri kravljeg mlijeka, koja se osigurava suglasno republičkom propisu.

Premija iz stava 1. i 2. isplaćuje se samo onim korisnicima premije, koji su uveli matično knjigovodstvo, selekciju i kontrolu produktivnosti muznih krava.

Odluka je stupila na snagu 8. veljače o. g.

POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PREMIJE ZA KRAVLJE MLIJEKO U GOD. 1967.

U Sl. listu SFRJ od 12/67. izašla je naredba o načinu i postupku za ostvarivanje premije za kravlje mlijeko u god. 1967.

Korisnik premije podnosi zahtjev za premiju Službi društvenog knjigovodstva, kod koje ima žiro račun.

Pod kravljim mlijekom vlastite proizvodnje (za koje se ostvaruje savezna premija od 0,3 n. d po 1 litri) podrazumijeva se kravlje mlijeko koje korisnik premije proizvede u vlastitoj režiji. Pod kravljim mlijekom proizvedenim u kooperaciji s individualnim proizvođačima (za koje se ostvaruje savezna premija od 0,10 n. d po 1 litri) podrazumijeva se kravlje mlijeko proizvedeno na osnovu ugovora o kooperaciji.

Mlijeko, za koje se isplaćuje premija, treba da sadržava najmanje 3,2% mliječne masti. Za ono koje sadržava manje od 3,2% ne može se ostvariti premija niti se količina takovog mlijeka može preračunavati na količine s 3,2% mliječne masti radi ostvarivanja premija.

Mlijeko s više od 3,2% mliječne masti preračunava se na količinu sa 3,2% mliječne masti. Za ono preko 4% mliječne masti preračunava se kao da sadržava 4% mliječne masti.

Uz zahtjev za premiju korisnik premije dužan je priložiti priloge od 1—7 navedene u spomenutom Službenom listu, a osim toga dužan je u roku od 3 mjeseca od dana kad je naplatio premiju iz sredstava saveznog budžeta

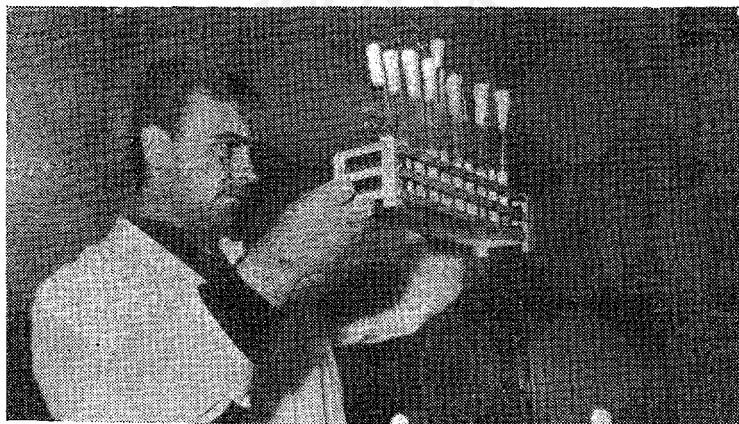
podnijeti dokaz, da je premija u iznosu od 0,10 n. d po 1 litri kravljeg mlijeka, koja se osigurava u republičkom propisu, naplaćena od kupca odnosno pogona ili prodavaonice korisnika premije. Ako korisnik ne podnese ovaj dokaz (prijepis virmanskog naloga) u određenom roku, dužan je u dalnjem roku od 8 dana vratiti iznose premije naplaćene iz saveznog budžeta.

Služba društvenog knjigovodstva, nakon što utvrdi ispravnost zahtjeva u pogledu obračuna i dokumentacije, odobrava iznos premije u korist žiro računa korisnika premije, a na teret računa br. 603-638/89/03/ — Savezna premija za mlijeko iz vlastite proizvodnje ili na teret računa br. 603-638/89/02/ — Savezna premija za mlijeko iz kooperacije.

ODRŽANO PREDAVANJE U MLJEKARI »SLAVIJA« — ST. PETROVO SELO

25. I o. g. u Starom Petrovom Selu održano je radnicima mljekare »SLAVIJA« predavanje »O radu poslovnice za nabavu sirovine Zagrebačke mljekare« i »O načinu kontrole kvalitete mlijeka u Holandiji«. Predavao je vet. Zlatko Mašek, referent Poslovnice za nabavu sirovine i kooperaciju Zagrebačke mljekare.

Radnici mljekare »SLAVIJA« upoznali su se s radom, dostignućima i teškoćama u svakodnevnoj manipulaciji s mlijekom jedne od naših najvećih mljekara u zemlji, kao i s mljekarskom industrijom u Holandiji, koja se ubraja u najrazvijenije zemlje u pogledu proizvodnje i prerade mlijeka u mlijecne proizvode.

Izvođenje reduktazne probe u laboratoriju St. Petrovo Selo

Potrebno je, da se i u buduće za pojedine mljekare organiziraju predavanja sa zornim prikazivanjima, na kojima bi se radnici upoznali s organizacijom, radom, teškoćama i uspjesima stanovite mljekare, što bi bilo od obostrane koristi za organizatora tih predavanja i za pojedine mljekare.

Predavanje u mljekari »SLAVIJA« organiziralo je Udruženje mljekarskih radnika SRH, Zagreb.

Iz domaće i strane

štampe

Bakterije protiv encima laktoperoksi-daze (No 46/66) — Kako je poznato stano-vite bakterije uzroče kiseljenje mlijeka. Naprotiv encim (djelotvorna tvar) tzv. laktoperoksida sprečava kiseljenje.

U mljekarskom institutu Tehničke vi-soke škole u Münchenu vrlo dobro su uočili promjene koje nastaju utjecajem bakterija na spomenuti encim. Tačna spoznaja ovih kemijskih procesa od ve-likog je značenja pri proizvodnji mlje-čnih proizvoda. Naučenjaci su pronašli da bakterije mijenjaju encim laktoperoksidazu koja sprečava kiseljenje, i to jednom sve više koće djelovanje tog encima što dalje napreduje kiseljenje, što više kisika dospije u kiselo mlijeko i što je kiseljenje sporije. Drugi put često nastaje modificirana laktoperoksi-daza koja se razlikuje od encima koji se prвtno nalazi u mlijeku. U Weihen-stephanu su tačno ustanovili gdje na-staju razlike.

Usporedna istraživanja zrenja i skla-dištenje ementalca u relativno vlažnom i relativno suhom podrumu (E. Flückiger i H. Stettler, Savez. mljek. istr. zavod Liebefeld - No 2/67) — Autori su napravili paralelno dva pokusa sa po 10 hlebo-va ementalca. U jednom su držali ementalce u podrumu za zrenje pri 75% rel. vlage, a u drugom (kontrolnom) pri 85% rel. vlage, pa su ustanovili gubitak težine, sadržinu vode, utjecaj na kvalitetu sireva i uštedu rada kod njege.

Rezultati pokusa su ovi:

- gubitak težine kod 75% rel. vlage bio je nešto manji nego kod 85% rel. vlage;
- manji gubitak težine ima se u prvom redu pripisati većoj sadržini vode;
- nije se mogao još primijetiti utjecaj na primarne kvalitetne oznake (rupičavost, tijesto, okus i sposobnost skla-dištenja);
- kore sireva koji su dozreli pri 75% rel. vlage nijesu bile samo nepropusne za vodu, nego i za CO₂. Manji gubitak plinova uzrokovao je nešto bržu tvorbu rupica;
- smanjenjem vlage u podrumu za zrenje na 80% znatno se uštedilo u radu u podrumu za zrenje, a da nije bilo nikakvog gubitka na težini ni rizika u kvaliteti;

— preporuča se što više smanjiti na pri-kladan način naglu promjenu tempe-rature između podruma za soljenje i zrenje, da se izbjegne kondenzacija vlage na srevima, koja može nastati i drastičnim smanjenjem vlage, dok srevi ne dostignu temperaturu zre-nja;

— upotreba dozvoljenih fungicida ima smisla ako se klimatizacijom ne može smanjiti potrebna njega sireva.

Zemlje EZT mogu se same podmirivati srevima (No 4/67) — U zemljama EZT-a se i u god. 1966. povećala proizvodnja i potrošnja sireva. Kao i god. 1965. stopa rasta proizvodnje je ipak veća od potrošnje. Proizvodnja sireva u zemljama EZT se god. 1966. povećala za nekih 5% i prema procjeni dostigla rekordnu visinu od 1,45 mil. tona. Najviše se povećala u Holandiji i Belgiji. Proizvodnja sireva se više povećala nego proizvodnja mlijeka, jer povišenje cijena srevima pre-ma EZT tržnom redu za mlijeko djelo-valo je da se mlijeko umjesto za pro-izvodnju maslaca, više iskorištavalo za proizvodnju sireva. Povećanje plasmana nije išlo u korak s potrošnjom; jednom su se povećale zalihe, a drugi puta smanjila se potreba uvoza. Netto-uvoz EZT koji je 1963. i 1964. iznosio 32.000 tona, već god. 1965. smanjio se na 19.000 t, a god. 1966. mogao bi iznositi najviše 10.000 t. Uvezvi u obzir da će se stanje povećati za nekih 15.000 t, to će se praktički zemlje EZT same moći podmiriti srevima.

Proizvodnja sireva i izvoz zemalja EZT u 000 t

	1962.	1963.	1964.	1965.	1966.*
proizvod-nja	1288	1243	1298	1377	1450
uvoz	221	244	247	263	285
izvoz	196	212	215	244	277

* procjena

Iz toga je uočljivo, da će zemlje EZT koje već sada imaju višak maslaca, mlječnog praha i kondenziranog mlijeka u skoroj budućnosti biti i netto-izvoznici sireva. Predviđa se da će se u zemljama EZT prosječna cijena srevima povisiti, što će stimulirati proizvodnju, ali ne-povoljno djelovati na potrošnju. I tako